

A. Ulnaris Varyasyonları

Ahmet ÇİMEN*

ÖZET

A. ulnaris varyasyonlu bir olgu sunuldu ve a. ulnaris'in diğer varyasyonları gözden geçirildi.

Olgumuzda a. ulnaris a. axillaris'ten a. thoracoacromialis ve a. thoracica lateralis ile birlikte çıkmıştır.

SUMMARY

Variations of The Ulnar Artery

In this article, a case with the ulnar artery variation was presented and other variations of the ulnar artery were reviewed. In this case, the ulnar artery has arised from the axillar artery together with the thoraco-acromial artery and the lateral thoracic artery.

A. brachialis fossa cubiti'de, collum radii hizasında a. ulnaris ve a. radialis'e ayrılır. A. ulnaris önkolun iç yarımında uzanır. Bilek ekleminde os pisiforme ve n. ulnaris'in dış yanında retinaculum flexorum'un önünden geçer. Elin palmar yüzünde ramus palmaris profundus'u verdikten sonra arcus palmaris superficialis olarak devam eder^{1.2.3.}

Anatomi uygulamalarında, bir kadvrada görülen sağ a. ulnaris varyasyonu nedeniyle bu arter ile ilgili varyasyonlar gözden geçirildi.

OLGU

Aşağıdaki bulgular 60 yaşında ölen ve anatomi uygulamalarında açımı yapılan bir erkek kadvrasında gözlemlendi.

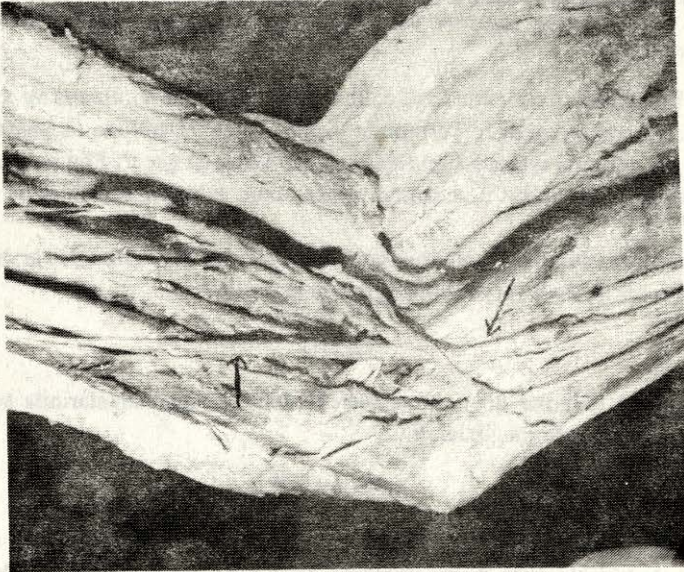
BULGULAR

Olguda a. axillaris dallarının açımı yapılırken; a. thoracoacromialis, a. thoracica lateralis ile birlikte kola doğru ilerleyen kalın bir dalın ortak bir kök ile a. axilla-

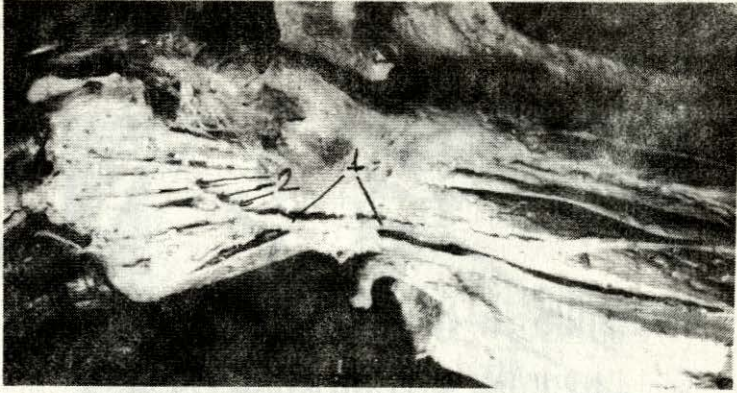
* Doç. Dr.; Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Anatomi Bilim Dalı Öğretim Üyesi

ris'ten çıktığı görüldü. Kol ve önkol disseksiyonlarında a. thoracoacromialis ve a. thoracica lateralis ile birlikte a. axillaris'ten çıkan kalın dalın a. ulnaris olarak önkol ve elde dallar verdiği saptandı (Resim: 1, 3). Ayrıca a. brachialis'in a. radialis ve a. interossea communis'e ayrıldığı; a. ulnaris dallarından a. recurrens ulnaris'in a. interossea communis'ten çıktığı gözlemlendi.

Resim: 1
1- A. Axillaris,
2- A. Thoracoacromialis,
3- A. Thoracica Lateralis,
4- A. Ulnaris (A. Ulnaris Superficialis)

Resim: 2
A. Ulnaris'in Dirsekte Yüzeysel Seyri
(A. Ulnaris Superficialis)

Resim: 3

A. Ulnaris'in (A. Ulnaris Superficialis'in) Elin Palmar Yüzünde Arcus Palmaris Superficialis'i Oluşturması.

1- A. Ulnaris, 2- Arcus Palmaris Superficialis

TARTIŞMA

Olguda a. ulnaris a. axillaris'in bir dalı olarak a. thoracoacromialis ve a. thoracica lateralis ile birlikte arterden ortak bir kök ile çıkmaktadır.

A. ulnaris'in sık görülen varyasyonları aşağıdaki şekilde özetlenebilir.

1- A. brachialis normalden daha yukarıda a. ulnaris, a. radialis ve a. interossea communis'e ayrılabilir.

2- A. brachialis'ten a. radialis önceden ayrılır. A. brachialis'in devamı ise a. ulnaris ve a. interossea communis'i verir.

3- A. ulnaris a. brachialis'ten daha önce ayrılır. Arterin devamı a. radialis ve a. interossea communis olmak üzere iki dal verir⁴.

4- Bazen a. brachialis hiç olmaz. A. axillaris doğrudan a. radialis ve a. ulnaris'e ayrılır¹.

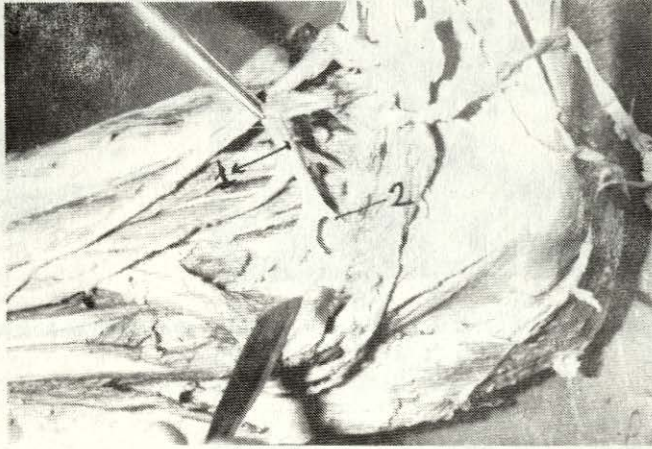
5- A. brachialis yerine bazen biri yüzeysel, diğeri derinde olmak üzere iki arter olabilir. Bu durumda derinde uzanan arter a. brachialis'in devamı olarak kabul edilmiştir. Yüzeysel arter seyrine göre a. radialis superficialis, a. ulnaris superficialis veya a. mediana superficialis gibi isimler alabilir. Yüzeysel arterler genellikle tek taraflı olur.

A. ulnaris, a. radialis yüzeysel arterin dalları olabilir. O zaman yüzeysel artere a. brachialis superficialis denir. Derinde yer alan arter ise a. interossea communis olarak devam eder⁵.

6- A. radialis a. brachialis'in başlangıcında ayrılabilir. A. brachialis kolda dallarını verdikten sonra fossa cubitide a. ulnaris olarak devam eder⁶.

Yukarıdaki varyasyonlara göre olgu değişik bir varyasyondur. Fakat benzer yönleri vardır. Sonuç olarak a. ulnaris'in a. axillaris'ten başlayan bir dal olması, a. thoracoacromialis ve a. thoracica lateralis ile birlikte ortak bir kök ile bu arterden çıkması yeni bir varyasyondur. Kol ve önkolda yüzeysel bir arter olarak (a. ulnaris superficialis) seyrederek (Resim: 2). Arterin dallarından a. interossea communis,

a. brachialis'in iki uç dalından biridir. Diğer uç dalı a. radialis'tir. A. recurrens ulnaris a. interossea communis'ten çıkar (Resim: 4). A. ulnaris'in diğer dallarında bir değişiklik saptanamadı.

Resim: 4

1- A. Interossea Communis, 2- A. Recurrens Ulnaris

KAYNAKLAR

1. WARWICK, R., WILLIAMS, P.L. (ed.): Gray's Anatomy. 36 th edition. Churchill Livingstone, Edinburgh, 1980, p. 703-706.
2. ÇİMEN, A.: Anatomi, Uludağ Üniversitesi Matbaası, Bursa, 1987, p. 208-210.
3. ULUTAŞ, İ.: Anatomi (Dolaşım Sistemi ve İç İfraz Bezleri). E.Ü. Matbaası, Bornova, 1977, p. 119.
4. ANSON, B.J., MC VAY, C.B.: Surgical Anatomy. W.B. Saunders Co., Philadelphia, London, 1971, p. 976.
5. HOLLONSHEAD, W.H.: Textbook of Anatomy. Hoeber Co., Minnesota. 1967, p. 224.
6. ÇİMEN, A.: A. brachialis varyasyonları. Bursa Tıp Fak. Der. 8: 305-307. 1981.

Doç. Dr. Ahmet ÇİMEN
U.Ü. Tıp Fakültesi
Anatomi Bilim Dalı
BURSA